

V rámci otevření nové zkušebny PROTUR byla představena i turbína PROTUR 500, která dokáže efektivně pracovat s využitím protékající vody o objemu cca 80 až 100 l/s při spádu pouhého 1,2 m. Turbína aktuálně dosahuje výkonu 500 W, avšak cílem dalších zkoušek je výkon ještě zvýšit.

NEJLEPŠÍ ZAMĚSTNANCI V KVĚTNU

Seriál

Generální ředitel Pavel Cesnek osobně poblahopřál a poděkoval nejlepším zaměstnancům za měsíc květen (zleva): Vít Lossgott, Aleš Poláček a Radek Veselý.

Vít Lossgott, 1. místo Vytloukač

Vít Lossgott pracuje ve společnosti ŽDAS již více než 20 let. Za tu dobu se potvrdilo, že je zaměstnancem, který si svědomitě plní svoje pracovní povinnosti. Jedná se o samostatně pracujícího, ochotného zaměstnance, který vychází vstříc požadavkům svých nadřízených. Při činnosti odlévání odlitků i následném vytloukání z pískových forem využívá své dlouholeté zkušenosti.

Aleš Poláček, 2. místo Svářeč

Aleš Poláček pracuje na montáži na hale 5 jako montážní svářeč. Podílí se na opakovaných opravách a haváriích střediska Energetika. Jedná se o velmi zkušeného, svědomitého a spolehlivého pracovníka, který

ochotně plní mimořádné požadavky svých nadřízených, přistupuje iniciativně k daným úkolům, především ke splnění a případnému zkrácení požadovaných termínů výroby.

Radek Veselý, 3. místo Vedoucí skladu č. 7

Radek Veselý pracuje ve společnosti ŽDAS téměř 30 let. Vede sklad hořlavín, tudíž každodenně pracuje s nebezpečnými látkami. Dlouhodobě odvádí výbornou a svědomitou práci s pozitivním dopadem na skladové hospodářství a výrobu. Dbá na vysoký standard ochrany životního prostředí, života a zdraví svého i svých kolegů. Výborně organizační kvality rovněž prokázal během interního auditu úseku Nákup, při kterém nebylo zjištěno žádné pochybení v rámci procesů.

Všem oceněným kolegům v měsíci květnu srdečně blahopřejeme.

ÚSPĚŠNÝ AUDIT INTEGROVANÉHO SYSTÉMU MANAGEMENTU

V letošním roce byl audit integrovaného systému managementu naplánován a proveden ve dnech 25. - 28. května certifikační společností TÜV NORD. Jednalo se o první kontrolní audit ve všech třech zavedených systémech, tj. systému managementu kvality, systému environmentálního managementu a systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Přesto, že průběh auditu nebyl vůbec jednoduchý, nebyly shledány žádné neshody, které by značily odchylku od stanovených normativních požadavků. Audit potvrdil platnost certifikátů, které nám byly v loňském roce vystaveny certifikační společností. Zavedený integrovaný systém managementu ve všech třech oblastech byl tak shledán funkčním a efektivním. Pro další zlepšení zavedeného integrovaného systému managementu auditoři stanovili náměty na zlepšení.

Děkujeme touto cestou všem zaměstnancům, kteří se podíleli na hladkém průběhu auditu a přejeme hodně úspěchů při realizaci stanovených námětů na zlepšení.

Ing. Milan Černý, Manažer IMS
Roman Gracias, MBA, Ředitel úseku Kvalita

Na fotografii jsou (zleva): ředitel úseku Kvalita Roman Gracias, MBA, vedoucí auditor TÜV NORD Ing. Libor Hřebec, dále auditoři Ing. Rudolf Pinkas a Ing. Jan Hrabánek, Bc. Eliška Medková, interní auditor IMS a manažer IMS Milan Černý.

SLAVNOSTNÍ PŘEDSTAVENÍ ZKUŠEBNY A NOVÉ ŘADY TURBÍN PROTUR

Slavnostního otevření nové zkušebny a představení turbíny PROTUR 500 se za účasti vedení společnosti ŽDAS zúčastnili významní zástupci skupiny ČEZ, a.s., ČVUT Praha, ČSOB, starosta města Žďáru nad Sázavou Ing. Martin Mrkos, ACCA a další.

Ve čtvrtek dne 3. 6. 2021 se uskutečnilo představení nově vybudované zkušebny turbín PROTUR a také nové řady těchto strojů pracovně nazývaných PROTUR 500.

Zkušebna byla vybudována v objektu bývalé centrální čerpací stanice, která sloužila jako zdroj chladicí vody pro tehdejší technologie zbrojní výroby. V polovině 90. let přestal objekt čerpací stanice definitivně sloužit svému účelu, a to v souvislosti s ukončením výrobní činnosti na tehdejší divizi Lisovna. S ohledem na skutečnost, že se v podzemí této budovy nachází dvě velké podzemní nádrže o celkovém objemu 255 m³ vody a jedna nadzemní o objemu 29 m³, byla přeměna tohoto opuštěného objektu v tolik potřebné zázemí pro zkoušky a testování turbín ideálním řešením.

Začátkem roku 2021 byly proto zahájeny úvodní práce spojené s odstraněním a vybouráním původních technologií. Následně začala celková rekonstrukce objektu, v rámci které byly řešeny zejména potřebné rozvody zkušební vody včetně instalace ponorného čerpadla od firmy Grundfos do podzemních nádrží. Dále také nová elektroinstalace a záchytné nádrže, ve kterých probíhá vlastní testování turbín. Většinu prací se podařilo realizovat prostřednictvím kmenových zaměstnanců.

Představovaná řada turbín PROTUR 500 reaguje na poptávku trhu, kdy například provozovatelé čistíren odpadních vod nebo vodních hospodářství elektráren skupiny ČEZ, a.s. disponují podstatně větším množstvím vody, než nyní dokáže efektivně zpracovat původní řada turbín PROTUR 280.

Z těchto důvodů bylo na podzim roku 2020 rozhodnuto o konstrukci a výrobě nového prototypu turbíny. Ve velmi krátkém čase se podařilo zkonstruovat, vyrobit a úspěšně odzkoušet potřebný vzorek nové turbíny, na kterém bylo kromě jiného použito zcela nové konstrukční řešení uložení rotoru turbíny, které přináší rychlejší nájezd turbíny do provozu, zvyšuje její účinnost a zvyšuje životnost tohoto konstrukčního celku.

Turbíny PROTUR umí vyrábět elektrickou energii s velmi malým množstvím protékající vody a při velmi nízkých spádech, což doposud žádné jiné turbíny nedokážou. Naším cílem proto není konkurovat Kaplanovým, Francisovým nebo Peltonovým turbínám, ale nabízet řešení právě pro malé vodní zdroje, které se doposud nedaly nijak efektivně využít k výrobě elektrické energie. O tom, že je tento produkt a naše řešení pro zákazníky zajímavé svědčí již v pořadí druhá instalace pro firmu ČEZ, a.s., která se uskuteční ve 3. čtvrtletí letošního roku na tepelné elektrárně Pruněřov.

Miloš Janeček
za projekt PROTUR

MEZINÁRODNÍ REGISTR VÝROBCŮ SVAŘOVÁNÍ ŽELEZNIČNÍCH KOLEJOVÝCH VOZIDEL

V listopadu loňského roku proběhl v naší společnosti externí audit od certifikační společnosti TÜV NORD na prověření požadavků v oblasti svařování, který byl rozšířen o novou oblast, a to požadavky normy ČSN EN 15085-2 - Svařování železničních kolejových vozidel a jejich částí.

Z důvodu velkého rozsahu probíhal audit čtyři dny a následně nám byly vystaveny nové certifikáty včetně ČSN EN 15085-2. Podklady z provedeného auditu byly poté předány německému certifikačnímu místu do Hamburku, kde probíhalo přezkoumání certifikace podle německé normy. Na konci května letošního roku německé certifikační místo certifikaci odsouhlasilo a zapsalo naši společnost do mezinárodní on-line databáze schválených výrobců pro svařování železničních kolejových vozidel. Tímto krokem se naší společnost otevírá možnost prosadit se v novém segmentu trhu na mezinárodní úrovni.

Ing. Milan Černý
Manažer IMS

ŽÁRUPEVNÁ OCEL ChN35VT NEJEN PRO JADERNÝ PRŮMYSL

Divize Metalurgie nově nabízí svým zákazníkům žárupevnou ocel ChN35VT, kterou ŽDAS vyrábí jako jediný v České republice a jeden z mála na světě. Od samotného vývoje k prvnímu zakázce uplynulo 15 měsíců. Zákazníkům je ocel dodávána ve formě ingotů nebo volně kovaných výkovků.

Ocel ChN35VT patří do skupiny austenitických žárupevných korozivzdorných Cr-Ni-W ocelí. Kromě žárupevnosti podmíněné legováním wolframu je ocel stabilizována titanem pro zajištění dobré odolnosti proti mezikrystalové korozi. Garantované mechanické a strukturní vlastnosti finálních produktů jsou docíleny tepelným zpracováním, které zpravidla sestává z rozpouštěcího žíhání a precipitačního vytvrzování.

Pro své všestranně dobré vlastnosti má ocel ChN35VT široký aplikační potenciál zejména v jaderném průmyslu, ale také v dalších oblastech energetiky. Mezi značně mechanicky namáhané součásti do teploty 700 °C patří svorníky, matice a podložky přírubových spojů primárních kolektorů, armatury a oběžné lopatky parních a plynových turbín. Mechanicky méně namáhané součásti do teploty 750 °C jsou typicky zastoupené rozváděcími lopatkami plynových turbín.

Ing. Roman Tomandl
Vedoucí oddělení technologické přípravy výroby výkovků

Lopatky parních a plynových turbín jsou jednou z možností využití oceli ChN35VT díky jejím všestranně dobrým vlastnostem. (ilustrační foto)

PŘEJÍMKA DEMAGNETIZAČNÍHO ZAŘÍZENÍ PROBĚHLA ON-LINE

Jelikož nám epidemická situace stále nedovoluje cestovat mezi zeměmi bez omezení, v květnu tak proběhla další přejímka on-line. Na konci roku 2020 jsme tímto způsobem úspěšně předali ruskému zákazníkovi OEMK Starý Oskol odhrotovací zařízení na srážení hran tyčí o průměru 80 až 200 mm. Ve čtvrtek 27. května si ten samý zákazník přebíral zařízení na demagnetizaci tyčí o průměru 19 až 83 mm, které bude umístěno na Rovnačí a kontrolní lince č. 2 v úseku defektoskopie.

ŽÁR VYSOČINY

HISTORICKÉ OKÉNKO ZO OS KOVO ŽĐAS – ČÁST I.

V průběhu 19. století se ve světě začaly utvářet odbory, a to v souvislosti se silícím hnutím především manuálně pracujících zaměstnanců. Jejich hlavními cíli byla tehdy především bezpečnost práce, omezování práce dětí, mladistvých a zájem na přiměřeném trvání pracovní doby. Důležitým milníkem v historii odborového hnutí se stal 1. květen roku 1886, kdy v Chicagu proběhla stávka zaměstnanců zaměřená na dosažení osmihodinného pracovního dne.

Historie odborů naší firmy, tehdy nového samostatného národního podniku Žďárské strojírný a slévárny, se začala psát 1. 11. 1950. Do funkce předsedy závodní skupiny ROH byl určen Ing. Jan Severa. Ke konci roku 1950 bylo v podniku vedeno 30 pracovníků.

První volby do ZV ROH se konaly 22. února 1951, ustavující schůze ZV se konala následující den. Hlavní funkce byly rozděleny takto: předseda Oskar Schneider, místopředseda Rudolf Mac, dále byly určeny funkce jednatel, pokladní a hospodář. Byly zvoleny komise: výrobní, kulturně propagační, národního pojištění, mzdové politiky, bezpečnosti práce, stravovací, bytová. Na dílnách byly vytvořeny dílenské rady, každá měla svého předsedu a čtyři úsekové důvěrníky.

Z důvodu nárůstu pracovních sil v roce 1951 na 1060 zaměstnanců se v prosinci konaly nové volby do ZV ROH. Pro danou kandidátní listinu hlasovalo 89 % voličů, bylo dosaženo 4/5 většiny a závodní rada byla právoplatně zvolena. Na ustavující schůzi bylo rozdělení funkcí provedeno následovně: předseda Josef Kadlec, místopředseda Josef Dvořák, byl určen pokladník, výrobní a kulturní referent, mzdový referent, referent pro národní pojištění, referent ochrany a bezpečnosti práce, referentka žen, zásobovací referent a 13 členů výboru. Závodní rada se scházela pravidelně po 14 dnech, na každé čtvrtletí byl vypracován plán práce s programem. Pravidelně se také scházela bytová a sociální komise, komise pro přidělování přídatkových potravinových lístků, flukuační komise a komise pro zlepšovací návrhy. Prvořadým úkolem bylo vychovávat pracující ke kolektivnímu uvědomění, hájit jejich zdraví, bezpečnost v práci, kulturní úroveň bydlení, nezávadné pracovní prostředí, ale i pracovní kázeň a úspěšné pracovní výkony. Soutěžilo se o nejlepšího pracovníka i nejlepšího dílovedoucího.

Poprvé se píše o příkladné kolektivní smlouvě pro rok 1953. Stala se směrnici, návodem, učebnicí

většiny zaměstnanců, pomůckou pro nezpracované mladé lidi, nebo lidi, kteří přišli z jiného prostředí a jiných výrobních poměrů. V úvodu kolektivní smlouva hodnotila výsledky roku 1952, plánované úkoly na rok 1953, dále navazovalo 22 kapitol určující směr celé činnosti podniku: ve výrobní oblasti v plánování, organizaci podniku, materiálně-technickém zásobování, zlepšovatelském hnutí, soutěžení. V další části byla mzdová politika, odměňování zaměstnanců, zvyšování kvalifikace, pracovní kázeň a bezpečnost práce. Také zde byly shrnuty otázky kulturních zájmů pracujících, bytová péče, zásobování, stravování, zlepšení podmínek sociálních zařízení v podniku. Byla zde zapracována otázka nemocenského pojištění, určená komise bojovala proti neodůvodněné absenci, prováděla návštěvy nemocných, postihovala „marodéry“, dlouhodobě nemocným poskytovala morální i finanční pomoc. Nechyběly ani kapitoly, které sledovaly zvyšování hygieny v závodě, otázku lázeňské léčby, přidělování rekreačních poukazů a činnost všech zájmových kroužků včetně sportovních.

Kolektivní smlouva určovala i zodpovědnosti za plnění úkolů a povinnosti jednotlivých pracovníků. I když byla splněna na 86 %, sehrála v té době konsolidující úlohu. V mnoha otázkách (kvalita výroby, zmetkovitost, fluktuace, absence) navrhovala způsoby řešení a tím mohl podnik prokázat odhodlání, vůli a snahu řešit nedostatky vlastními silami.

Zdroj:

*Ocelové srdce Vysočiny, František Živný, 1971
Cesta k pramenům, 1996*

IGRÁČEK PRO KAŽDÉHO KMENOVÉHO ZAMĚSTNANCE

K letošnímu 70. výročí založení společnosti ŽĐAS jsme jako připomínku první tavby připravili pozornost v podobě Igráčka, kterého dostane každý kmenový zaměstnanec v průběhu července a srpna.

HISTORICKÉ FOTO

Fotografie z května roku 1956 zachycuje přípravy na letní brigádu v rekreačním středisku v Zubří.

ZDAS

OBSLUHA CNC OBRÁBĚCÍHO CENTRA

**Reálná mzda
až 50 000 Kč**

Oslovila vás nabídka?
Kontaktujte nás.

ŽĐAS, a.s.

Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou
+420 607 015 667
personalni@zdas.cz

www.zdas.com

NAŠE SRDCE
TVOŘÍ BUDOUCNOST

V ČERVENCI VYJDE DVOJČÍSLO

Příští číslo časopisu Žár vyjde jako dvojčíslo ve čtvrtek 15. července a na další Žár se potom můžete těšit ve čtvrtek 16. září.

CYKLISTICKÁ VYJÍŽDKA LETOS BUDE!

Vedení společnosti ŽĐAS opět připravuje pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky cyklistickou vyjíždku, která se v případě příznivého vývoje situace v souvislosti s COVID-19 uskuteční **v sobotu 18. 9. 2021.**

PRO PŘIPOMENUTÍ

Pamětní pohlednice ze Dne otevřených dveří 2019 jsou pro vás připravené v TIC Žďár nad Sázavou. Více informací v minulém vydání ŽÁRu.

BEZPEČNĚ PŘI PRÁCI

Seriál

Práce na žebříku

- Před použitím žebříku přezkontroluj, zda není poškozen, poškozený žebřík nepoužívej.
- Žebřík musí být postaven na pevném podkladu a musí být zajištěna jeho stabilita proti pádu.
- Na žebříku nepracuj s nebezpečným zařízením jako jsou např. řetězové pily nebo pneumatické nářadí.
- Na žebříku nevystupuj s poškozenou, znečištěnou nebo jinak nevhodnou obuví.
- Po žebříku se pohybuj pouze obličejem k žebříku a v každém případě měj možnost bezpečného uchopení o spolehlivou oporu.

**Měsíčník akciové společnosti ŽĐAS,
Žďár nad Sázavou**

Vydává: ŽĐAS, a.s.

Redakce: Marketing ŽĐAS, a.s.
Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 643 967
e-mail: redakce@zdas.cz

Registrováno MK ČR E 11279

OD NAŠICH PŘÍSPĚVATELŮ OKÉNKO DŮCHODCŮ

Seriál

Vážené kolegyně a kolegové,
pandemie pomalu ustupuje a doufáme, že ve 2. pololetí roku se budeme moci vrátit k činnostem, které jsme byli v minulosti zvyklí společně realizovat. Jedná se o následující akce:

1. Jednodenní výlety

Po situaci vzniklé po pandemii nebylo možné v letošním roce zajistit ubytování na tradiční týdenní rekreace Klubu důchodců. Z tohoto důvodu zvýšíme počet jednodenních zájezdů s pěší turistikou. Jedná se o tyto navržené poznávací zájezdy s pěšími túrami:

- Údolím Sázavy, hrady Zruč nad Sázavou a Ledec nad Sázavou – 8/2021
- Údolím Chrudimky, přehrada Seč, Kunětická hora, Slatiňany – 9/2021
- Údolím Svratky, Vířská přehrada, hrad Pernštejn, rozhledna Karasín, zřícenina hradu Dalečín – 9/2021
- Údolím Rokytne, Slovanská epopej v Moravském Krumlově, Řeznovice, klášter Rosa coeli – 10/2021

Pěší túry jsou navrženy ve variantách dle výkonnosti účastníků, pro málo pohyblivé je navržen náhradní program. Účastníci obdrží při prodeji podrobný harmonogram. Lze podávat i náměty na další zájezdy.

2. Setkání důchodců v Zubří ve 2. polovině září

Setkání bude spojené s občerstvením, obědem, opékáním buřtů, dle počasí sportem či krátkými výlety do okolí. Uskuteční se také volby do výboru Klubu důchodců. Členové klubu s sebou mohou vzít svoje blízké.

3. Předvánoční koncert v Domě kultury s občerstvením

Členky Klubu důchodců obdrží dárek ke Dni matek.

Podrobné informace o plánovaných akcích budou zveřejněny v červencovém Žáru, včetně kandidátů pro volby, termínů zájezdů a jejich prodeje.

Výbor KD